

Anita Šojat, Vjekoslava Hrastović, Nada Marguš

Naš hrvatski 5, radna bilježnica za hrvatski jezik u petome razredu osnovne škole

RJEŠENJA ZADATAKA

SADRŽAJ

HRVATSKI JEZIK.....	3
PROMJENJIVE I NEPROMJENJIVE RIJEČI	4
PRILOZI	5
PRIJEDLOZI.....	6
VEZNICI, USKLICI, ČESTICE	7
SKLONIDBA IMENICA.....	8
NOMINATIV I AKUZATIV	10
GENITIV.....	11
DATIV I LOKATIV	11
VOKATIV	12
INSTRUMENTAL.....	12
PRIDJEVI.....	13
STUPNJEVANJE PRIDJEVA.....	14
PREZENT	14
PERFEKT	15
FUTUR PRVI	15
VELIKO POČETNO SLOVO	17
OPISIVANJE	19
PRIPOVIJEDANJE.....	19

HRVATSKI JEZIK

1. a) mađarski jezik
b) mađarskim jezikom
c) hrvatski jezik
d) ekavski
2. a) štokavsko narječje / Slavonija, Šokadija
b) kajkavsko narječje / kaj
c) čakavsko narječje / ča
3. a) ča
b) kaj
4. individualni odgovor učenika
5. okno, prozor, ptica, pjesma, bosiljak, rajčica, krastavac, štednjak, cipele
6. a) ikavski – did, zvizdan, misecon, vitron, zviriman
b) ekavski – celi
c) ikavski – svitlih
djed, zvijezde, mjesec, vjetar, zvijeri, cijeli, svijetlih
7. štokavsko narječje: pendžer, ćuprija, sokak, šporet
kajkavsko narječje: hiža, pajdaš, štenge, oblok,
čakavsko narječje: kantat, pisma, kantun, lancun
8. a) mačak, meso, puno, rekla, nazad, daj
b) individualni odgovor učenika
9. mađarski – anya, gyermek, Jó napot!
b) slovenski – otrok, mati, Dober den!
c) talijanski – bambino, madre, Buongiorno!
10. **štokavsko narječje** – Osijek, Slavonski Brod
kajkavsko narječje – Zagreb, Koprivnica
čakavsko narječje – Rijeka, Split, Zadar
11. individualni odgovor učenika
12. individualni odgovor učenika

PROMJENJIVE I NEPROMJENJIVE RIJEČI

1. Igra se igra prema navedenim pravilima.

Rješenja primjera: tatin – posvojni pridjev; pisati – glagol; Buco – vlastita imenica; školski – posvojni pridjev; ljubav – opća imenica; gledati – glagol; brz – opisni pridjev; malen – opisni pridjev; crven – opisni pridjev; Matin – posvojni pridjev; gradske – posvojni pridjev; skakati – glagol; Nena – vlastita imenica; pjesma – opća imenica; sresti – glagol; otvoriti – glagol; prijatelj – opća imenica.

2. Promjenjive riječi: starac, nastavi, posao, prstima, zasvijetle, predivni, dragulji

3. Individulani odgovor učenika

4. a) košaru, košari, košarom

b) neobičan, neobičnog(a), neobičnim

5. Promjenjive riječi: se probudila, Lara, prva, provirila, prozor, vidjela, neobičan, prizor, velika, lijepa, mačka, stajala je, njezine, kuće, maco

Nepromjenjive: jutros, kroz, i, ispred, i, hej

6. Nepromjenjive riječi: već, ali, i, bez, i, ne, više + nepromjenjiva riječ učenika/učenice

7. zvjezdic-e, staric-e, jat-a, krijesnic-a

8. izvoro učenicima žirijem ružnu naših dvaju peći čujem

9. a) polako

b) polje

c) noćas

10. Individualni odgovor učenika

11. Individualni odgovor učenika

PRILOZI

1. Mjesto: podalje, natrag

Vrijeme: noću, ponekad, onda

Način: tiho, nespretno, očajno, plačno, naglo, teško

2. mjesni: ovdje, ovamo, vani, natrag

vremenski: danas, jutros, nekad, uskoro

načinski: polako, nečujno, redovito, ubrzano

3. jako, potpuno spreman, ujutro, dobro, hitno, redovito, manje, svakodnevno, savršeno

4. U prvom nizu: sada – vremenski prilog, ostali su u nizu mjesni prilozi.

U drugom nizu: tamo – mjesni prilog, ostali su u nizu načinski prilozi.

U trećem nizu: sporo – načinski prilog, ostali su u nizu vremenski prilozi.

5. mjesni: bliže, posvuda

vremenski: sada, nikad, nikad

načinski: zalud, tako, tiho

6. a) lako – načinski – N

b) vani – mjesni – T

c) loše – načinski – N

d) slučajno – načinski – N

e) rano – vremenski – T

7. jučer – vremenski prilog; odmah – vremenski prilog; nikako – načinski prilog; ondje – mjesni prilog

Mjesta na kojima su sličice – individualni učenički odgovori

8. Južna Amerika – često – često, jedan put – jedanput

Europa – uvijek – uvijek

Azija – lijevo – lijevo, noćas – noćas

Australija – ovdje – ovdje, na glas – naglas

Afrika – dole – dolje, jučer – jučer

kontinent s blagom – Sjeverna Amerika

9. Gdje si bio? ovdje mjesto

Kamo idemo? naprijed cilj

Kuda ideš? ovuda put

10. individualni planovi učenika

PRIJEDLOZI

1. Treba precrtati: samostalne, promjenjive, okolnost glagolske radnje, ne utječu na padež riječi uz koju stoje.
2. Individualni odgovori učenika. Mogući prijedlozi: na, iza, u, pokraj, sa (strane), ispod, ispred, iznad, iza, između.
3. Ključić **oko** vrata, Mama je kriva **za** sve, Pusa **od** Krampusa, Uzbuna **na** Zelenom Vrh, Zaljubljen **do** ušiju, Strah **u** Ulici lipa, Mrvice **iz** dnevnog boravka, Trojica **u** Trnju, Put **u** središte Zemlje, Put **oko** svijeta **za** 80 dana, Bajka **o** ribaru i ribici, Matko **na** štakama, Filip dječak **bez** imena
4. a) Dječaci – prema – školi, b) grupa – do – škole, c) djeca – pred – školom, d) škole – iz – glasovi, e) djevojčice – u – školu
5. Ivo je izgubio olovku. Tražio ju je **na** stolu, **u** pernici, **ispod** bilježnice, **pod** torbom, **između** ormara, **kod** stola i **pored** knjiga. Nikako ju nije mogao naći sve dok se nije počeošao **iza** uha.
6. s, ispod, s, na, iz, oko, oko, poput
7. Razgovarala sam sa Sanjom i **sa** Ksenijom. Svako jutro putujem **autobusom k baki / baki**. Veliki stol je **od** drveta. Silazio je **niza** stube. Vozio se **ka** gradu. Ivo je šetao **sa** psom. Išla sam u kino **s** Marijom. Nosio je **Laninu** torbu.
8. a) s, b) -, c) sa
9. a) ka, b) k, c) -
10. a) prijedlog, imenica
b) imenica, prijedlog
c) imenica, prijedlog
11. Skup prijedlog + imenica: Došao je prije Marka. Došao je poslije Ivana. Stajao je blizu Ane.
Prilozi : prije, poslije, blizu.
12. Individualni učenički odgovori.

VEZNICI, USKLICI, ČESTICE

1. Vodoravno: 3. ili, 4. zar, 5. da, 6. usklik, 7. čestice

Okomito: 1. mijau, 2. veznici

2. individualni učenički odgovori

3. individualni učenički odgovori

4. individualni učenički odgovori

Mogući odgovori:

a) Volim ribe i ptice.

b) Volim voće i povrće, ali neću se odreći mesa.

c) Ne volim lisnato povrće ni koštuničasto voće.

5. a) Nisam li bio na klizanju?

b) Zar ti nisam to pokazao?

6. Mislio sam ići na more, no to se nije dogodilo. Ha, ha, ha, nasmijao sam se glasno! Sjeo sam na svoj bicikl pa se odvezao kući. Hm! Bicikl je začudo bio ispravan.

7. veznici (7): i, dok, da, a, i, ali, i

usklici (1): ej

čestice (2): li, zar

8. Da (veznik) sam došao minutu kasnije, vlak bi otišao. Da, (čestica) stigao sam na vrijeme.

Drugi ću put (čestica) krenuti ranije jer je put (imenica) naporan. Zrakoplov se vinuo put (prijedlog) neba.

9. Treba ispraviti: nemogu - ne mogu, ne spretan - nespretno, ni sam - nisam, ne moj - nemoj, ne sretan - nesretno, ne dostajala - nedostajala, nevolim - ne volim.

10. individualni odgovori učenika

SKLONIDBA IMENICA

1. (ova) zmija – ženski rod: stube, tipkovnica, žlica, papuče, olovka
 (ovaj) majmun – muški rod: most, stolac, vjetar, čamac, prst, grad
 (ovo) pače – srednji rod: more, polje, rame, mjesto

2. Imenice u jednini: list, stablo, kist, šuma, momak, sreća, ples, pisač, zid

3.

W	W	P	B	X	D	G	N	Q	J	nominativ – Tko?, Što? – postoji
N	V	H	G	D	A	E	M	N	C	genitiv – Koga?, Čega? – nema
Y	O	X	M	Z	K	N	V	O	P	dativ – Komu?, Čemu? – prilazim
W	K	S	R	W	U	I	N	M	L	akuzativ – Koga?, Što? – vidim
W	A	Q	B	Q	Z	T	V	I	O	vokativ – Oj!, Ej!
E	T	M	P	Q	A	I	I	N	K	lokativ – O komu?, O čemu? – govorim
Z	I	J	F	Y	T	V	T	A	A	Nedostaje: instrumental – S kim?, Čim? – putujem
R	V	P	K	X	I	C	A	T	T	
Y	L	B	K	N	V	H	D	I	I	
Y	V	K	M	Z	O	C	A	V	V	

4. Kad sam krenuo u prvi razred, dobio sam novi **bicikl**. Gume tog **bicikla** bile su punjene i nije ih trebalo pumpati kao na starom **biciklu** moga tate. Po cijele dane vozio sam se novim **biciklom**. Često su prilazili mojem **biciklu** i stariji dječaci moleći me da ih pustim da se provozaju koji krug. Moj su **bicikl** svi poznavali jer je imao zvono i trubu pa bi svi znali kada bih prolaznike opominjao da ne hodaju po biciklističkoj stazi. O, moj **bicikle**, sada sam odrastao i ne sjećam se kome ga je mama dala kada sam te prerastao.

5.

PADEŽ	DJEČAK	DJEVOJČICA	DIJETE	SELO
N	dječak/dječaci	djevojčica/djevojčice	dijete/djeca	selo/sela
G	dječaka/dječaka	djevojčice/djevojčica	djeteta/djece	sela/sela
D	dječaku/dječacima	djevojčici/djevojčicama	djetetu/djeci	selu/selima
A	dječaka/dječake	djevojčicu/djevojčice	dijete/djecu	selo/sela
V	dječache/dječaci	djevojčice/djevojčice	dijete/djeca	selo/sela
L	dječaku/dječacima	djevojčici/djevojčicama	djetetu/djeci	selu/selima
I	dječakom/dječacima	djevojčicom/djevojčicama	djetetom/djecom	selom/selima
PADEŽ	MAJKA			
N	majka/majke			
G	majke/majki			
D	majci/majkama			

A	majku/majke			
V	majko/majke			
L	majci/majkama			
I	majkom/majkama			

6. Išli su do potoka (**Čega?**) i vrba (**Čega?**) gdje je stajala zaboravljena baraka (**Što?**) s njihovim znakom (**Čime?**) na vratima (**Čemu?**). Dobro, bebac (**Oj!, Ej!**) – nasmije se Braco prijatelju (**Komu?**). Tut se smrači zbog toga peckanja, ali ne reče ništa. Hodali su jedan kraj drugog. Braco grabi dugim klimavim koracima (**Čime?**) kao skakavac, (**Što?**) a Tut cupka i skakuće, također kao skakavac, samo na drugi način. Hodali su šutke jer se Tut (**Tko?**) još ljutio na Bracu (**Koga?**).

7. Prvi niz – imenica u jednini, imenica u množini, imenica u množini – na mjesto upitnika učenik treba upisati bilo koju imenicu u množini.

Drugi niz – imenica ženskoga roda – imenica muškoga roda – na mjesto upitnika učenik treba napisati bilo koju imenicu muškoga roda.

8. **Dječaci** su željeli pomoći svome **prijatelju**. **Kuća** Hrvojeve **bake** bila je u **ulici** s **vrto**vima i **voćnjacima**. U **dvorište** se ulazilo kroz uska **vrata** nad koja su se nadvile grane **jorgovana**. Pas Bonzo veselo je dotrčao pred **dječaka/dječake** (**G mn; A mn**). Tut se želio bolje upoznati sa **psom** pa mu je nudio što god je imao: „Hej, **Bonzo**, dođi! Hoćeš li?”

NOMINATIV I AKUZATIV

1. akuzativ, nominativ

2. Nominativ: pitanje Tko? (za živo), pomoćna riječ: postoji, riječi s provedenim glasovnim promjenama

Akuzativ: pitanje Koga? (za živo), pomoćna riječ: vidim, prijedlozi

Zajednička obilježja: pitanje: Što? (za neživo), imenice m. r. za neživo, osnova + nastavci

3. a) **Tko** igra košarku? b) **Što** mi je u džepu?, c) **Što** volim jesti?, d) **Koga** sam vidio u filmu?

4. 1. nastavak, 2. osnova, 3. muški rod, 4. zbirne, 5. sklonidba, 6. padeži, 7. Tko?, Što, 8. imenice, 9. vokativ

Rješenje: nominativ.

5. **Pjesnici** su **čuđenje** u svijetu

Oni idu zemljom i njihove **oči**

velike i nijeme rastu pored stvari

Naslonivši **uho**

na **ćutanje** što ih okružuje i muči

pjesnici su vječno **treptanje** u svijetu...

6. sobu – koga, što, vidim, N; **soba** – tko, što, postoji, N; **posteljina** – koga, što, vidim, A; **tenisice** – koga, što, vidim, A; **ormarić** – koga, što, vidim, A; **sobu** – koga, što, vidim, A; **stvari** – koga, što, vidim, A; **Milan** – tko, što, postoji, N; **osoba** – tko, što, postoji, N; **krevete** – koga, što, vidim, A; **Filip, Zagorac, Medeni, Đurić, Milan** – tko, što, postoji, N

7. N – robot, Jasna, oči, temperatura

A – prostoriju, stolicu, rub, glavu, rame, ruku, igru, vjerovanje, svjetlost, sreću, osjećaj

8. a) Na ulazu u dvorac nalazili su se veliki **ključevi**.

b) Na kamenom su zidu visjeli **mačevi** i **plaštev** vlastelina.

c) Iz prekrasno uređene dvorane dopirali su **zvuci/zvukovi** glazbe.

d) **Nosovi** su nam ispunjeni mirisom starine.

e) **Vukovi/vuci** ispod prozora kvarili su ugođaj.

9. bubrezi, Dusi, zvuci, razlomci

10. individualni odgovori učenika

GENITIV

1. Moguća rješenja: proljeća, jezika, učenika, gramatike, dobi, pisaca, fantastike, pjevača.
2. Moguća rješenja: Ivane, zubobolje, čaše, Luke.
3. brojčica – što postoji, N; mora – čega nema, G; plićaka – čega nema, G; dječaka – koga nema, G; plivača – koga nema, G; vikača – koga nema, G; greške – što vidim, A
4. a) čokolade, b) vode, c) juhe
5. a) ptičji, b) učeničke, c) susjedin
6. Odlazeći u osječki zoovrt nadao sam se kako ću vidjeti **slona (A)**. Ali, na moje veliko iznenađenje **slona (G)** nije bilo. Iako sam iz daljine zapazio **vuka (A)**, ipak sam ga se pomalo bojao. Bez **vuka (G)** broj sisavaca u ovom zoovrtu bio bi manji. Na Dravi ove zime nema bijelog **labuda (G)**, ali sam ovdje susreo rijetkog crnog **labuda (A)**. Perje indijskog **pauna (G)** bilo je prelijepo. S prijateljima sam se vratio još jednom pogledati tog **pauna (A)**.
7. Maričina i Antina (djeca), Jančinim (uspjesima), Ivičinoj (svestranosti)
Moguće rješenje: zlatnih i srebrnih medalja (uz medalja od zlata i od srebra).
8. individualni odgovori učenika

DATIV I LOKATIV

1. šaci, duši, zidu
2. 1. kuća, 2. proljeću, 3. majci, 4. unatoč, 5. priča, 6. padeži, 7. malcu, 8. zvuku
3. lokativ – u prašini, po drveću, u parku, na cvijeću; dativ – zidu, zidu, stijeni
4. Usprkos, u, po, prema, nasuprot, u, na, o, u, k, unatoč, Pri, ka
5. lovcu, lovcima; ulici, ulicama; brvnari, brvnarama; kući, kućama
6. a) Vozili su ka gradu. b) Išao je veterinaru/k veterinaru. c) Stanovao je nasuprot školi. d) Lovili su unatoč zabrani.
7. **8** je netočno napisanih riječi: Jadranki – Jadranki, točki – točki, prema mačci – prema mački, na praćci – na praćki, prema Zdenci – prema Zdenki, po oseci – po oseki, o Dubravci – o Dubravki, na vazi – na vagi
8. leđima - L, hranilište – A, Poljani – L, na trenutak – A, nedoumici – L, šumi – L, jug – A, vodi – L

9. društvo – N, Kopačeva – G, prihranjivanje – A, divljači – G, rezervatu – L, rit – N, mještana – G, Kopačeva – G, prikupljanju – L, hraniva – G, životinje – A, lovci – N, mjesta – G, pomoć – A, razvoženju – L, hrane – G, otocima – L, dobrovoljaca – G, pogoršanju – D, vremena – G, životinjama – D, hrana – N

10. snaha – snahi, snasi; pripovijetka – pripovijetki, pripovijetci; zagonetka – zagonetki, zagonetci, bitka – bitki, bitci

11. a) snagi – snazi

b) lizi – ligi

c) banki – banci

VOKATIV

1. (slijeva nadesno) tvore, devo, žirafo, slone, rakune, nosorože, tigre/tigru

2. mama, sine, Perice, učiteljice, Perice

3. individualni odgovori učenika

4. Ptičice, ptičice, zapjevaj malo. Poslušaj pticu, Ivane! Ivane, pogledaj pticu. Pogledaj, Ivane, pticu! Ivane! Oblačić: individualni odgovori učenika.

5. vrapče, patuljče, lišče, ugle, zeče, oče, Hrvoje, Hrvatska

6. hunjavica – N, ž. r., jd, liječniku – D, m. r., jd., hunjavice – V, ž. r., jd., doktore – V, m. r. jd., čovjeka – A, m. r., jd., hunjavice – V, ž.r., jd., doktore – V, m. r. , jd. čovjeka – G, m. r., jd.

INSTRUMENTAL

1. individualni odgovori učenika

2. nedjeljom, šetačima, igračima, pticama

3. drveće – N, s. r., jd., parkovi – N, m. r., mn., drveće – N, s. r., jd., pometnje – G, ž. r., jd., gnijezda – N, s. r., mn., šetnje – A, ž. r., mn.

4. kraj – krajem, krajevima; prijatelj – prijateljem, prijateljima; otac – ocem, očevima; pisac – piscem, piscima; mraz – mrazom, mrazovima; sir – sirom, sirovima

5. nad mržnjom, pred čovječuljkom, pod zemljom, nad planinom, među izvanzemaljcima, za večerom

Instrumental se najčešće upotrebljava uz prijedloge: nad, pred, pod, među, za, s.

6. Moguća rješenja: Ivana se igra s Markom.

Dječak se igra loptom.

Djeca se voze vlakom.

Tea piše olovkom.

7. sa psom, starim autom, s robotima, s blizancima, sa žderijem

8. Petrom, Anom, krajem, prijateljem, nedjeljom

9. a) učiteljom, piscom, žapcom

b) učiteljem, piscem, žapcem

10. Instrumental: limunom, rumom, reumom, išijasom, vilicama, škrgutanjem, osmijehom, glađenjem, krevetom, stiskanjem, poljupcem.

Mame – N, očevima – D, čaj – N, kosi – L, peciva – G, šećera – G, ruke – G, stola – G, oko – A.

PRIDJEVI

1. visoku, tiho, pletenoi, dječja, malih, golemom/e, ovčarskom/e, malog/a.

2. a) hrvatska, b) majčina, c) sestrina, d) lvin, e) Markov, f) slavonsko, g) splitske, h) osječki

3. N - zeleni (plod)/zeleni (plodovi), G – zelenog(a)/zelenih, D – zelenom(u)/zelenim, A – zeleni/zelene, V – zeleni/zeleni, L – zelenom(e)/zelenim, I – zelenim/zelenim

4. a) Kakav? b) Koji?

5. smiješan, pametan; stjenovit, kameni; sestrin, Markov

6. **pripadanje:** njemačkim, kineskoj; **svojstvo:** suhi, svježi, mekani, Veliki; **građa:** jabučna, srebrnih, limenu

7. djevojka – djevojčin, rijeka – riječni, polje – poljski, prijateljica – prijateljičin, Slavica – Slavičin, Zagreb – zagrebački

8. donje – G, ž. r., jd., malena – N, ž. r., jd., blijeda – N, ž. r., jd., velikim – I, r. s., jd., pletenu – A, ž. r., jd., birane – A, ž. r., jd.

9. zimskog – G, godišnjih – G, ukusna – N, ljekovita – N, mnogim – L, skandinavskoj – L, čarobnog – G, mladi – N, posebnim – I, ukusne – A, drvenastim – D

10. a) malen, b) dobra, c) domaćinovu, d) crvenom/crvenomu

11. a) pridjev, b) prilog, c) prilog, d) pridjev

12. individualni odgovori učenika

STUPNJEVANJE PRIDJEVA

1. mala, manja, najmanja
2. pozitiv, komparativ, superlativ; prvi dječak na ilustraciji: Mirko, drugi dječak na ilustraciji: Petar, treći dječak na ilustraciji: Ivo
3. bijel – bjelji, najbjelji; dobar – bolji, najbolji; velik – veći, najveći; gluh – gluši, najgluši; zao – gori, najgori; jadan – jadniji, najjadniji
4. P – veliko, lijepe, debelim, veliku; K – ljepša, spokojniju, bogatijim; S – najljepše
5. Pozitiv: otrovnoj, lijepoj, ljubomorna, velikoj, crvene, otrovanu; komparativ: ljepša; Superlativ: najpoznatijih, najljepša; otrovna je jabuka ispod komparativa
6. starogermanskih, narodnih, Snjeguljičina
7. a) Ovo su najlakši zadatci.
b) Pas je čovjekov najbolji prijatelj.
c) Kolibrići su najmanje ptice.
d) Na suncu se vidjelo da je najriđi.
8. malen, ljepši, najjadniji, jači, najsvjetliji, čvršći, viši, debeo
9. S deblje grane ponad veće košare otkine se jedna manja bljeđa jabuka.
10. individualni odgovori učenika

PREZENT

1. 1. skače, 2. pjeva, 3. zida, 4. laje, 5. šiša, 6. njače, 7. kopa, 8. mijesi, 9. čisti; konačno rješenje: sadašnjost
2. gledam, jedem/ližem, učim/čitam, kopam, govorim/recitiram, sviram, skačem
3. predlažem, nose, nema, drijema.
4. slaže, molim, digne, migne
5. čitati – čit**am**, čitaš, čita, čitamo, čitate, čitaju
tresti – tres**em**, treseš, trese, tresemo, tresete, tresu
raditi – rad**im**, radiš, radi, radimo, radite, rade
šiti – šij**em**, šiješ, šije, šijemo, šijete, šiju
6. a) Ima li Filip dvanaest godina? Je li on visok i mršav? Hoće li dječak putovati?
b) Filip nema dvanaest godina. On nije visok i mršav. Dječak neće putovati.

7. ugleda – 3. os., jd.; žuri – 3. os., jd.; ustaje – 3. os., jd.; prilazi – 3. os., jd.; pozdravlja – 3. os., jd.; pomognem – 1. os., jd.; si – 2. os., jd.; imaju – 3. os., mn.

8. individualni odgovori učenika

PERFEKT

1. putovao – glagolski pridjev radni, je – prezent pomoćnog glagola biti

2. je stajao, je bio, stajala je, je prozivao, ulazilo je, ugurali su se, su stajali

3. a) dao je – 3. os., jd., b) su čekali – 3. os., mn., c) je poskočilo – 3. os., jd., d) jesi se vozio – 2. os., jd., e) putovali smo – 1. os., mn., f) primijetio sam – 1. os., jd.

4. je volio, nije se usudio, je želio, je smio

5. a) Je li graditelj bio ponosan na svoje djelo? Jesu li klesari zaboravili isklesati lavovima jezike?

b) Graditelj nije bio ponosan na svoje djelo. Klesari nisu zaboravili isklesati lavovima jezike.

6. viđa – viđao je, priđe – je prišao, pomiluje – je pomilovao

7. stajo, htjeo, ošla, izašo – stajao, htio, otišla, izašao

8. Filip se otimao, odupirao nogama i rukama. Ukočio se i oči mu se napunile suzama. Micao je suhim usnama, želio je nešto reći, ali glas nije izlazio. Vlak mu se zamaglio pred očima.

Krnji perfekti: se otimao, odupirao, ukočio se, se napunile, se zamaglio

FUTUR PRVI

1. moguće rješenje:

perfekt – 2015. – polazak u 1. razred

prezent – 2019. – nova razrednica/razrednik

futur prvi – 2022. – završetak osnovne škole/ opis u srednju školu

2. individualni odgovori učenika

3. podnijet će, neće pričati, će biti, će se pretvarati, će reći, držat ćemo se

4. treba prekrižiti: čitati ćeš, pomoć ćeš

5. [čitaćeš], [pomoćeš]

6. Otići ću, čitat ću, Smjestit ću se, otvorit ću, ću dopustiti, moći će, ću se uputiti, isključit ću se, će ispuniti, ću pobijediti

7. a) Mama, hoću li i ja pomoći?

b) I ti nećeš pomoći.

c) Ivanu će to biti najljepša čestitka za Božić. Mama će mu reći da neće sanjati.

8. individualni odgovori učenika

VELIKO POČETNO SLOVO

1. Pobjednik je veliko slovo.

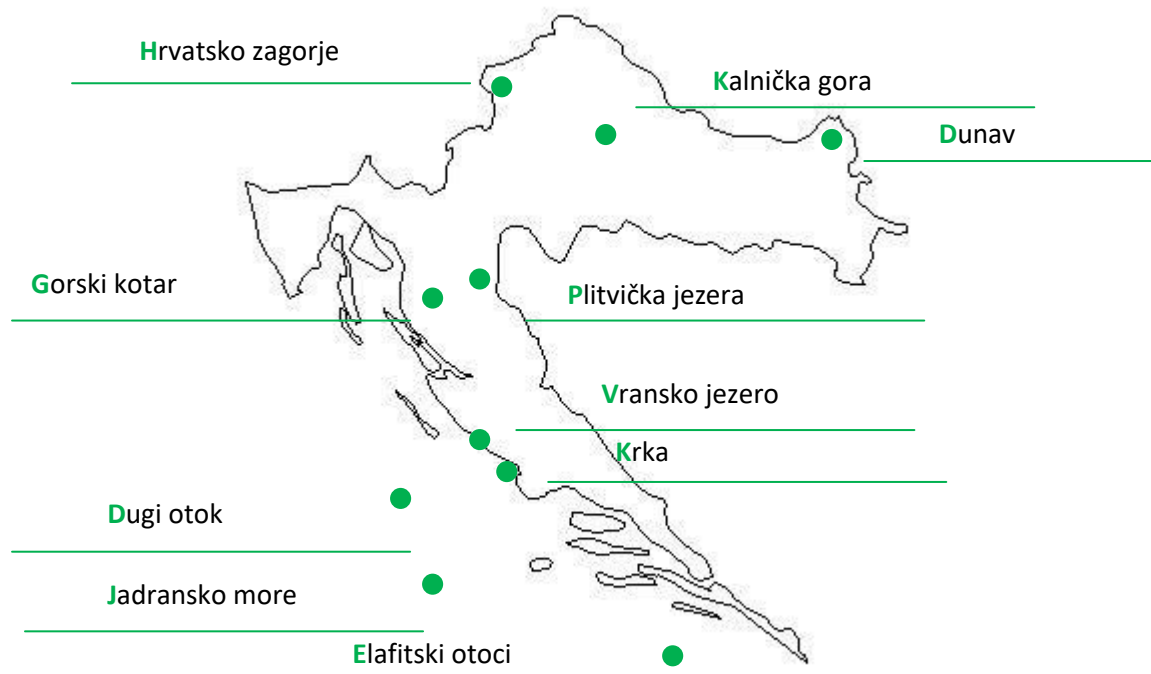
DUNAV	PLANINA	MORE
O	X	X
PODRAVINA	VELEBIT	POLUTOK
O	O	X
POKRAJINA	ZAGORJE	ISTRA
X	O	O

2. Dalmatinska zagora, Rab, Vransko jezero, Jadransko more, Medvednica, Istra, Zrmanja, Hvar, Risnjak, Sava

U M E D V E D N I C A Z S B W I F
 J Y S U G Z D Y A V H L Q B P W C
 A H W Y S Q J M Z G B E Z E E K Y
 D A L M A T I N S K A Z A G O R A
 Q B Q C I W D S O S O X J K I Z T
 V L A X W G L Y Z F P R A A S X Y
 E G B R H M D C F S S X D E T L O
 O O R E Z E J O K S N A R V R C Z
 W N Y G M A N Q R T J E A R A B F
 B P G C U D J G S K A K N D F V C
 D E W A E J M R A L V A S T M C F
 S Y E J O H Z A V I K J K G F G W
 P V V N U D D V A K O N O Y Q M V
 Y C V A A X Q H A F U S M C R H L
 O Y F M J D P R K H P I O G E B I
 D W A R M D Y S C Z H R R T K U N
 I T N Z Y B S L F Y X M E O Q F U

3. Mljet, Veliki grad, Babino Polje, hrvatski, Mljet, jadranski, Veliko i Malo jezero, Velikom jezeru, Sveta Marija.

4.

5. Bjelolasicu, Gorskom kotaru, mali, Vranskom jezeru, Velebit, rijeke Zrmanje, kotara, Novigradskom

6. individualni odgovori učenika

7. individualni odgovori učenika

8. individualni odgovori učenika

9. individualni odgovori učenika

OPISIVANJE

1. Livija. Bila je mršava, sama kost i koža. Noge tanke, dva štapića. Ravna od vrha do dna. I, naravno, odmah je dobila desetak nadimaka: Štrklja, Štanga, Daska... Bila je tiha, povučena, plaha. Ipak se nečim isticala: imala je bujnu plavu kosu. Preda mnom je stajala Livija bez ijedne dlake na glavi, ošišana do kože.

2. a) ime i stas, b) noge, c) debljina, d) nadimci, e) unutarnje osobine, f) detalji, g) glava (u bolesti)

3. individualni odgovori učenika

4. individualni odgovori učenika

5. individualni odgovori učenika

PRIPOVIJEDANJE

1. a) NE, b) DA, c) DA, d) DA

2. preporučavanje

3. a) moguće rješenje:

uvod: čarobnjakov odlazak u šumu

zaplet: susret s gusjenicama

vrhunac: tajna gusjenica je otkrivena

rasplet: čarobni štapić na dar

b) individualni odgovori učenika

4. individualni odgovori učenika

5. individualni odgovori učenika

6. individualni odgovori učenika